

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@ymparisto

Lausuntopyyntöne 19.10.2015 Dnro YM038:02/2011

Tukesin lausunto luonnoksesta ympäristövalvonnan ohjeeksi.

Ympäristövalvonnanohjeessa tarkoitetaan ympäristövalvonnalla ympäristölainsäädännössä määriteltyä valvontaa, josta on säädetty ympäristönsuojelu-, jäte-, vesi- ja merenkulun ympäristönsuojelulaeissa. Ohjeella pyritään tehokkaaseen ja yhdenmukaiseen ympäristönlainsäädännön toteuttamiseen sekä valvonnan suunnitelmallisuuteen. Ohje jaetaan yleiseen ja erityiseen osaan sekä liite osaan. Ohjeistus painottuu ELY-keskusten ja kunnassa valvonnasta vastaavan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontatoimiin vaikkakin ohjeessa mainitaan valvontaviranomaisena myös Liikenteen turvallisuusvirasto, Suomen ympäristökeskus ja Tukes.

Ohjeen yleisessä osassa esitetään valvonnan kannalta keskeiset asiat ymmärrettävästi ja siinä annetaan valvojille selkeät ohjeet siitä, mitä valvontatilanteissa kulloinkin pitää tehdä. Valvonnansuunnittelu ja toteutumisen arviointi esitetään hyvin selkeästi ja johdonmukaisesti kuin myös tietojärjestelmien hyödyntäminen. Kaikki edellä lausuttu koskee valvontaa, jota tekevät ELY-keskukset ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset.

Valvonnanohjeessa esitettävä viranomaisyhteistyötä koskeva osio ei ole riittävän selkeä. Ohjeessa kylläkin todetaan, että lupa- ja valvontaviranomaisten on oltava riittävässä yhteistyössä keskenään ja että valtion lupa- ja valvontaviranomaiset voisivat perustaa neuvoo-antavia asiantuntijaryhmiä yhteistyön toteuttamiseksi, tiedon kulun turvaamiseksi ja käytäntöjen yhtenäistämiseksi. Ohjeessa ei riittävän yksityiskohtaisesti kerrota keitä nämä lupaviranomaiset voisivat olla ja minkä lainsäädännön nojalla he toimivat. Esimerkiksi Tukes toimii monien erilaisten laitosten lupaviranomaisena ja näiden laitosten osalta on tunnistettu yhteistyötarpeita liittyen ympäristönsuojelun valvontaan. Valvonnanohjeessa olisi myös hyvä tuoda esille, miten ELYn valvontaan tai tarkastusten sisältöön voisi vaikuttaa se, että laitoksella on Tukesin lupa tai voisiko / tulisiko ELYn hyödyntää valvonnan suunnittelussa tai kohdentamisessa Tukesin tarkastuskertomuksia. Esimerkiksi sivulla 36 kohdan 8.2. osalta (Ennaltavaraautumissuunnitelma) voidaan todeta, että kemikaaliturvallisuuksilaki edellyttää Tukesin luvilla oleville kohteille sisäisen pelastussuunnitelman harjoitteluineen, joten erillistä YSL 15 §:n mukaista varautumissuunnitelmaa ei tarvita. Tukes valvoo asiaa määräaikatarkastuksillaan.

Valvontaohjeen luettavuutta ja asioiden löytymistä edesauttaisi, jos myös ”Erityinen osa” varustettaisiin sisällysluettelolla. Erityinen osa koostuu ilmeisesti useamman eri kirjoittajan koostamista osuuksista, mistä syystä niiden sisällön rakenne sekä kirjoitustyyli ja oikeinkirjoitus vaihtelevat merkittävästi. Luettavuutta vaikeuttaa lisäksi se, että otsikoinnissa on joissakin luvuissa / kappaleessa käytetty numerointia, osassa otsikointi lähtee suoraan pääotsikkotasolta ja osassa on taas pääotsikoiden sijaan käytetty väliotsikoita. Valvontaohjeen käytettävyyttä lisäksi eri osien kirjoitustyylien yhtenäistäminen ja otsikoiden numerointi. Lisäksi joitakin asioita on ehkä toistettu liikaa ja kannattaisi harkita voitaisiinko ohjetta niiltä osin tiivistää. Toisaalta itseisarvona ei tulisi myöskään pitää toiston välttämistä, koska se voi vaikeuttaa luettavuutta. Esimerkiksi Yleisen osan luvun 6.4. (s.18) viittaukset luvun 5.2. kohtiin 1-2 (s.11) ja liitteeseen 2 (s.75), kun näiden sijaan olisi tarvittu vain muutaman sanan kirjoittaminen, kuten erityisen osan luvun 7 toisessa kappaleessa (s. 34) on tehty.

Kemikaaliasioita käsitellään lyhyesti vain sivuilla 43 - 45. Kemikaaliasioihin voisi lisätä uusia luvanvaraisia aineita ja rajoituksia koskevan tiedottamisen roolin korostamisen erityisesti pk-sektorin yrityksissä (esim. pintakäsittelylaitokset), missä ei välttämättä ole omaa REACH-asioihin perehtynyttä henkilöstöä käytettävissä.

Sivulla 44 on mahdollisesti kirjoitusvirhe:

Valvontatoimena toiminnanharjoittajalta kysytään ja tarkastuksella todetaan:

- onko laitokselle toimitettu altistumisskenaarioita **1** ja onko toiminta toimintaharjoittajan oman ilmoituksen mukaan niiden mukaista (Jos numero 1 on alaviite, niin siinä kannattaisi selventää termiä altistumisskenaario, jos ei, niin numero 1 tulee poistaa)

Valvonnan ohjeen sivulla 4 on mainintaan Tukesin valvontatehtävästä orgaanisten liuotimien valvonnassa. Kappaleen yhteyteen voisi harkita lisättäväksi myös pakkausten valvonnan jätelain nojalla, jossa sekä Tukesilla ja ELY-keskuksella on toimivaltaa. Alla ehdotus tekstilisäykseksi (Kursiivi uutta tekstiä).

*”Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo ympäristönsuojelulain 216 §:ssä tarkoitetun orgaanisia liuottimia sisältäviä tuotteita koskevan valtioneuvoston asetuksen noudattamista yhdessä yleisten valvontaviranomaisten kanssa. **Tukes valvoo myös jätelain nojalla pakkausista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (518/2014) noudattamista markkinavalvontaviranomaisena.**”*

Johtaja

Juha Karjalainen

Ylitarkastaja

Rainer Pätzi

Lisätietoja lausunnosta antaa ylitarkastaja Rainer Pätzi puh. 029 5052 093, rainer.patsi@tukes.fi.